

זרע שמשון
רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מייכל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמאי וענינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו' השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
החבויים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

חזון יחזקאל
רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספרו בשעת הלילה הכרוז:
נצטויתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שימליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבות אפרים ארח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפיו פרק מ"ב).

בן לאשרי
רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

צדקת הצדיקי
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

זרע שמשון

לע"נ הרה"ק המקובל המלוך ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

מפני מה אין אומרים ישראל שירה ברה. אמרו (ר"ה לב): אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבש"ע מפני מה אין אומרים לפניך ישראל שירה ברה וביוה"כ. אמר להם: אפשר מלך יושב על כסא דין וספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו וישראל אומרים שירה. מקשים העולם, וכי מה איכפת להם למלאכים בזה אי אומרים ישראל שירה. ותירך העיון יעקב ע"פ הא דאמרו (חולין צב): שאין מלאכי השרת אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל שירה למטה, ולכן הם שואלים מדוע אין ישראל אומרים שירה, כי זה גורם שגם הם לא יוכלו לומר. וקשה על תירוצו, דהתוס' (ערכין י: ד"ה אמרו) כתבו, דמהא דלא אמרה הגמרא 'אמרו מלאכי השרת מפני מה אין אנו אומרים שירה', אלא אמרה 'מפני מה אין ישראל אומרים שירה', מוכח שמלאכי השרת עצמם אומרים שירה, ע"ש. וצ"ע דהרי בגמרא חולין מבואר שאין המלאכים אומרים שירה רק מתי שישאל ישראל אומרים שירה. ויש לומר עפ"י מה דאיתא במדרש (ילקוט רמז ת"ד) שהמלאכים נוהגים כבוד זה לזה, והקטן אומר לגדול להתחיל, וזה הפירוש 'ומקבלין דין מדין', כלומר דמי שאומר שירה מקבל הזמנה מחברו. והנה אמרו (חולין צב): חביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת, שישאל מזכירים את שם ה' לאחר שני תיבות 'שמע ישראל', ומלאכי השרת אחר שלושה תיבות, ואין מלאכי השרת אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל. ומשמע מהגמרא שהטעם שאין מלאכי השרת אומרים שירה עד שיאמרו ישראל שירה, הוא מפני שישאל גדולים וחשובים ממלאכי השרת, ומלאכי השרת מכבדים אותם שיהיה תחילה, דהמלאכים נוהגים כבוד לכבד את מי שגדול מהם. אבל זה דוקא ביום שגם ישראל וגם המלאכים אומרים שירה, דאז אין המלאכים אומרים שירה עד שיאמרו ישראל תחילה שירה, אמנם ביום שאין

יום א' כ"ד אלול
יומא דהילולא של בעל החזון יחזקאל זצ"ל

**אם לא עכשיו אימת?
עכשיו הזמן לזכות לברכת והבטחת בעל החזון
יחזקאל זצ"ל
"אמליץ טוב לכל מי שילמוד ספרי, וכן אמליץ
טוב לכל מי שיפרסם את דברי תורתו!"**

הוראת שעה, מכל מקום זה לא עלה בלבו, והא ראייה שבאמת לא נקרב, וא"כ ממילא ידע שאי אפשר שאדם יהיה קרבן, ואעפ"כ אמר כיון שאברהם אבי מצווה, אשתוק ואקבל באהבה.

וכן גבי תקיעת שופר נמי אע"פ שישראל עם קדושים יודעים שתקיעת שופר היא טובה גדולה לישראל שעל ידה עומד הקב"ה מכסא דין ויושב על כסא רחמים, אע"פ כן כיון שחז"ל אמרו שלא לתקוע, נשמע לדבריהם, והוי דומיא דעקידת יצחק, וא"כ אדרבה, באמת ע"ז זכור הקב"ה עקידת יצחק ומתמלא עליהם רחמים, והבן מאד. (נאות הדשא ח"א עמוד קנ"ד).

ותשלך במצולות ים כל חטאתם. הנה יש ב' מיני תשובה: א) האדם חוזר מחטאו, אבל עדיין נושא ונותן עם לעשות החטא אם לאו. ב) החטא נמאס בעיניו ומשליכו מעליו, וזה הוא עיקר התשובה.

וזה כוונת הכתוב "ותשלך במצולות", בכוח השליכו גלויכם מעליכם, השלכה פירושו כמו בן המלך אם מגיע אליו דבר שאינו לפי כבודו, משליכו מעליו [ואינו נושא ונותן עם להתעסק בזה].
ואיתא בכתבי האריז"ל כי בעשרת ימי תשובה, מגיעים למדריגת בני מלכים, אף דבכל השנה יש לישראל מדריגת בני מלכים, אכן בעשרת ימי תשובה נתגלה זאת המדריגה, משום זה נקל בימים אלו לבוא לתשובה. כי עבור בן המלך אינו לפי כבודו דברים גרועים כנ"ל, וזה הוא עיקר התשובה להשליך מעליו החטא כנ"ל, כי אם האדם נושא ונותן בהחטא, אף שחוזר בו מלעשותו, אם אינו נמאס בעיניו להשליך מעליו כנ"ל, אזי בכל פעם יוכל לבוא להחטא. (נאות הדשא ח"ג עמוד קע"ט).

לע"נ הרה"ק ר' צדוק ב"ר יעקב הכהן זצ"ל יא"צ
ס' אלול
שיר המעלות ממעקים קראתיך
ה'. בר"ה ובכל עשרת ימי תשובה אומרים 'שיר המעלות ממעקים קראתיך ה', אדני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשובות לקול תחנוני'. ויש להבין הלשון 'שמעה בקולי', הלא אמרו (ברכות כד): המשמיע קולו בתפילתו הרי זה מקטני אמנה. וכמו שמצינו שהתל אליהו בנביאי הבעל ואמר להם 'קראו בקול גדול, כי אצל הש"ת אין חילוק אם אפילו מתפלל בלחש, כי הוא עונה לחש. אמנם המכוון [אינו על תפילה בקול רם, אלא המכוון] הוא על קול צעקה היוצא ממעמקי הלב, עד שאינו יכול לפרוט בשפתיו אפילו בחיתוך הדיבור, רק שצועק בקול פשוט מכאב לבו, ותפילה כזו מקובלת ביותר, כמו שנאמר (תהלים ק"ב) 'תפילה לפני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו', שתפילת העני עוטפת שאר התפילות, מפני שלפני ה' ישפוך שיחו, היינו כמי שמשח צערו ודאגתו לפני אוהבו כדי להפיג הצער מלבו. וכלשון הזה נמצא באנשי כנסת הגדולה שנאמר (נחמיה ט') 'ויזעקו בקול גדול', ואמרו ז"ל (סנהדרין סד.) שאמרו בייא בייא וכו', היינו צעקת קול פשוט מעומק כאב הלב על גודל הצער של התגרות היצ"ר. וזה הפירוש 'תהיינה אזניך קשובות לקול תחנוני', 'לקול' דייקא, לא להתחנונים, כי לתפילה נצרך עת רצון, ולא בכל עתים נענה. אבל הקול צעקה היוצא מאנקת מעמקי הלב, זה נשמע תמיד מצד מדת הרחמנות שלפניו יתברך שנקרא 'האב הרחמן'.

והענין הזה נפעל בכללות נפשות ישראל בר"ה ע"י שמיעת קול שופר, שיהיה נתעורר בהם עיד"ז הצעקה שיהיה מפנימיות נקודת הלב, כדאיתא ברמב"ם (פ"ג תשובה ה"ד) הרמז על תקיעת שופר בר"ה מפסוק 'עורו ישנים מתרדמתכם'. ועל זה נאמר הפסוק 'אשרי העם יודעי תרועה', 'יודעי' דייקא, היינו שנכנס בהם הדעת של התרועה, היינו ההכרה והדעת של שבירת הלב בפנימיות

**מליץ יושר מול מגיד פשע
אם לא עכשיו אימת?
עכשיו הזמן לגמור המקח עם
צדיקים מליצי יושר
'מקח בלייבט מקח'**

ישראל אומרים שירה, שפיר יכולים המלאכים לומר שירה. ולכן אף בר"ה ויוה"כ רצו המלאכים בתחילה להמתין שיאמרו ישראל שירה קודם, אבל כשראו שישראל אינם אומרים שירה, הם שואלים מהקב"ה מדוע אין אומרים ישראל שירה, ולאחר שהשיב להם הקב"ה שישראל אינם יכולים לומר ביום זה שירה, אזי אומרים המלאכים שירה וכדברי התוס' בערכין הנ"ל. (זרע שמשון פרשת אמור אות ח').

לע"נ הנה"צ ר' יהודה זאב ב"ר יהאל צבי ליבוביץ זצ"ל יא"צ כ"ו אלול

תקעו בחודש שופר בכסא ליום חגנו כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב. ודרשו (ר"ה ח:): 'לישראל' הם ישראל, 'לאלקי יעקב' היינו האומות. ותמוה הא האומות אין יודעין מר"ה כלום. אך יראה על פי משל למלך שהיה לו מדינה חביבה עליו ולמדס חוקיו, אך היה ממונה להביא כל התנהגות המדינה לפני המלך, ובהיות שהמדינה ידעו שמרדו במלך, והמלך חפץ לזכותם, אך הקטיגור מקטרג, לזאת יעצו שיעוררו דין חזק להביא גם כן בני המקטרג לדין, ואז על כרחו מחמת שמורא לקטיגור בשביל בניו, על כן עושה פעולות לרכך הדין. והנמשל אנחנו עם בני ישראל קבלנו חוקיו וניתן רשות לקטיגור לקטרג 'פלוני עביד כך', כמו שהוא בזהר פרשת אמור (ח"ג דף צט.) ולזה העצה לתקוע בשופר, והשופר מורה על דין, כמו שכתב רבינו יערו דבש (דרוש ו'), והנה כשירצו לזון האומות, ודאי לא יהיה להם זכות והס"ם שרו של עשו ירא פן יפקוד דין על אומתו וגם הוא יעבור.

והנה בזהר (ח"ג רעה.) איתא שהס"ם רוצה להביא עדים, ומביא החמה, ואמר הקב"ה עד אחד אינו נאמן, והוא רוצה להביא הלבנה, והיא מכוסה. מיהו בן נח קיימא לן (סנהדרין נז:) דנהרג בעד אחד, וא"כ כשמביא החמה ומפקיד דינא על האומות, סגי בעד אחד, אבל על ישראל עד אחד אינו נאמן והלבנה מכוסה.

וזהו הכונה 'תקעו בחודש שופר' היינו לעורר הדין, והטעם לפי שהמקטרג מקטרג ורוצה להביא עדים ואינו מוצא הלבנה, והחמה יכולה להעיד באומות, וא"כ כשרואה המקטרג שמפקיד דינא על האומות, על כן עושה פעולה ללמוד סנגוריה. וכמו שכתב הט"ז (סי' תקפ"ה ס"ק ז') ראשי תיבות 'שופר' 'שטן ואין פער רע', והוא מובן כמו שכתבתי שרואה דעל האומות סגי בעד אחד - החמה, א"כ על כרחו צריך להתהפך לסניגור, וזה 'כי חק לישראל' לפי שהלבנה מכוסה, [לכן אין זה 'משפט' לישראל], אבל לאומות הוא 'משפט', א"כ על כרחו נהפך לסניגור ובעל כרחו יענה אמן. (דרשות מהרא"ל לר"ה, דרוש ה').

לע"נ הרה"ק ר' יצחק מאיר ב"ר אברהם יהושע העשיל זצ"ל מקאפישיניץ יא"צ א' תשרי

יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה. ומפרש בגמ' שמא יטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד ויעבירונו ד' אמות ברשות הרבים. ויש לעיין וכי משום חשש של טלטול יבטלו דבר גדול כזה, הלא ידוע מאמרם ז"ל שע"י תקיעת שופר הקב"ה עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים, וא"כ איך נבטל דבר גדול כזה שהוא טובת כל ישראל.

ונראה, דהנה ידוע שכל התקיעות הן להזכיר עקידתו של יצחק, וא"כ צריך להיות דומיא דעקידת יצחק, והנה בזמן העקידה היה אז יצחק בן ל"ז שנה כידוע, ומן הסתם ידע שאין אדם יכול להיעשות קרבן, ואף שאפשר שיארע לפעמים

אפשר למסור נדבות להוצאות הגליון בקנדה להרה"ג ר' יאיר כהן שליט"א 438-875-5478
אימעיל 2792034@gmail.com

גבאים ושמשים בקנדה, שרוצים לקנות זכותים בלי שיעור ע"י הפצת הגליון בבתי מדרשיהם, יתקשרו להרה"ג ר' יאיר כהן שליט"א

מעגלי צדק' על פרשת ראה מסוגל לעשירות

ר' ישראל וואלף מאנדעל היה עשיר, ונהפך עליו הגלגל ונעשה יורד ונצרך לבריות, ואמר לו הרה"ק בעל מעגלי צדק מדעעש: תהגה בספרי מעגלי צדק פרשת ראה, ותוושע ממצוקתך ויהיה לך הרחבה גדולה בלי מצרים. וכך היה, שאחר שלמד מעגלי צדק על פרשת ראה, נושע ויצא ממצר למרחב, והתברך בהשפעה מרובה בכל עניו. (הקדמת מעגלי צדק).

כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלקיכם מכל שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה, והבאתם שמה עולותיכם וזבחיכם ואת מעשרותיכם ואת תרומת ידכם ונדריכם ונדבותיכם ובכורות בקרכם וצאנכם ואכלתם שם לפני ה' אלקיכם. הרמב"ם (פ"ח תשובה ה"ד) כתב: וכמה שמות שקראו לה כלומר לטובות הצפונה לצדיקים לעוה"ב אשר עין לא ראתה, הר ה', ומקום קדש, רבית ה'. והנה השל"ה (שער האותיות אות ג') פירש מה שנאמר 'גרים ותושבים אתם עמדי', ומה שנאמר 'גר אנכי בארץ', שהאדם צריך לידע כי בעוה"ז הוא בבחינת גר כאורח הנוטה ללון, צל עובר, כצל עוף הפורח, כלומר שהנשמה פורחת ממנו בכל עת, כמו שנאמר (קהלת ז:א) 'איום המות מיום הולדו', דהיינו ד'יום המות' מתחיל מ'יום הולדו'. ולכך נאמר באדם הראשון 'מות תמות', [דביום שאכל העץ הדעת] התחיל למות. [וכשיתבונן בזה, אז] יקבע כל דירתו רק בעוה"ב לתיקון הנפש שהוא העיקר. [וכמו שכתב השל"ה שם וז"ל: שתזכרו תמיד בין עיניכם שאתם גרים בעוה"ז וכו', כי האדם אין דירתו בעוה"ז, רק דירתו למעלה מצד נשמתו שהוא חלק אלוה ממעל].

ועל זה נאמר 'מי יגור באהלך מי ישכון בהר קדשך', 'אוהל' נקרא דירת עראי, וכמו שאמרו בפרקי אבות 'התקן עצמך בפרודור', כי העוה"ז דומה לפרודור בפני עוה"ב, ולכן מי שהוא בבחינת 'גר' בעוה"ז, בחינת 'אוהל' ופרודור, וזה 'מי יגור באהלך', ומי ש'ישכון' היינו לעשות עיקר משכנו 'בהר קדשך' בעוה"ב, הוא ודאי מי ש'הולך תמים ופועל צדק' וכו' וכל מעלות ומדות טובות שהזכיר בקרא.

ולכן קרא צווח 'כי אם אל המקום אשר יבחר ה', והיינו בית ה', טובה הצפונה לצדיקים, 'לשכנו תדרשו', שכל עיקר דרישתכם יהיה רק לשכון שם, ועיד"ז תזכה 'ובאת שמה'. ואז 'הבאתם שמה עולותיכם' מהשבות הזכות העולה על הלב, 'וזבחיכם' וכו' מעשים טובים ועבודה מקרבת, 'ומעשרותיכם' וכו' הצדקה, וגם 'תרומת ידכם' מה שהוספתם ברוח נדיבה צדקות ומעשים טובים, 'ואכלתם שם לפני ה' אלקיכם' אכילה רוחניות, צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. (מעגלי צדק).

ונראה על פי לשון הכתוב (בראשית י"ח) 'ארדה נא ואראה', כי הראיה עושה רושם יותר חזק מפי הידיעה הן לענין עונש והן לענין השכר. וכתב השימח משה בשם ספר אמרי בנימין, כי הקב"ה אמר בשעת העקידה 'עתה ידעתי', 'ידעתי' דייקא, שהיה אצלו ית' זכות העקידה בבחינת 'ידיעה' לבד, ואינו עושה רושם כל כך להגדיל הזכות. ועל כן ביקש אברהם 'ה' יראה', שהש"ת יראה העקידה בבחינת 'ראיה', להגדיל זכות העקידה בבחינת 'ראיה' העושה רושם יותר, עכ"ל. ועל כן אנו מתפללים לפני הש"ת 'ותראה' לפניך עקדה, שיהא מעשה העקידה לפניו בבחינת 'ראיה', ובזכות זה יתעוררו רחמינו לכבוש כעסו מעלינו, 'ויראו' לפניו זכותינו.

לע"נ הג"ר יחיאל ב"ר צבי דוב שלעזינגר זצ"ל אביו של בעל לב העברי, יא"צ א"י אלול

תענית ערב ר"ה, במה אשר החמיר מע"כ שגם הילדים מתענים ערב ר"ה, ע"פ מש"כ במג"א (סימן תקפ"א ס"ב) 'אפילו תינוקות מתענין'. שגה שגיאה גדולה, וצריך כפרה, אשר בזה"ז הוא מסכן נפשות בזה, וצער בע"ח דאורייתא, ולא יהיה ערב ר"ה חמור מיוה"כ"פ דאיתא בסימן תרט"ז שקטנים מחנכים אותן רק לשעות, וכש"כ בערב ר"ה דאינו חיוב, ורק מנהג לאשר אפשר לו כשהוא בריא אולם, וגם אז יש להתענות רק תענית שעות^א, ושוב אין חשש לחוקות הגוים^ב, וזה עדיף ממה שנהגו לאכול קודם אור הבוקר אכילה חשובה אשר דרשו עליו 'לא תאכלו על הדם' [שלא לאכול קודם התפילה].

ו'תינוקות' דכתב המג"א, אין המכוון ילדים, כי אם בחורים מבן י"ג שנה עד בן י"ח שנה, ואז נקראים בשם 'תינוקות' כעין מה שאמרו (גיטין נח.): 'שמעתי שהתינוקות התעללו בה', ומסתבר שזה אינו ילדים, אלא בחורים, וכעין יומא (דף כג.): 'בא אביו של 'תינוק' ומצא כשהוא מפרפר'. והוא היה מפרחי כהונה משמש במזבח, וזה אי אפשר בתינוקות ממש, וכן כתבו הפוסקים (מטה אפרים סעיף ל"ח, ומ"ב סקט"ז), על כל לא יעלו מחשבות כאלו להחמיר בזה"ז חומרות אשר אין להם שורש בדברי תורה ומדברי סופרים, ונשמרתם מאוד לנפשותיכם וחי בהם. (ש"ת רבי עקיבא יוסף או"ח ח"ב סי' שע"ח).

אכילת אגוז בחודש תשרי. מה ששאל על המנהג שאין אוכלים אגוזים מר"ה עד אחרי הושענא רבא, והרי איתא בשבת (דף קט"ו) דהתירו קניבת ירק ולפצווע אגוזים ביה"כ לאחר מנחה. הרי שאכלו אגוזים לפני הוש"ר, עכ"ל. ולא אדע קושיא, דלפי פירש"י שם דהתירו כדי שתהא נפשו עגומה עליו שהוא שואף ומצפה לאכילה ואינו אוכל. ולפ"ז אינו מבואר שם שאכלו האגוזים, ורק מפצעים באגוזים כדי לעורר תאות המאכל, ושוב אפשר להם לאוכלם האגוזים אחר הוש"ר.

^א דהרמ"א הביא בשם המהר"ל דהמתענים ערב ר"ה, יאכלו קודם עלוה"ש משום חוקות העכו"ם שהיו נוהגים להתענות ערב חגיגה. ולזה כתב רבינו שאם אינו מתענה אלא לשעות, אינו צריך לזה, כיון דחוקות העכו"ם הוא להתענות כל היום.

נקודת עומק הלב, כי בחינת דעת הוא ע"י חיבור המוח עם הלב, ועיד"ז נכנס ההכרה בעומק הלב. ועיד"ז מבקשים 'ה' שמעה בקולי', כי זה נפעל ע"י שאנו מקיימים מצות שמיעת קול שופר כמו שמבירין 'אשר קדשנו וכו' לשמוע קול שופר', שעיד"ז נתעורר הדעת בפנימיות מעמקי הלב, וממילא עיד"ז השי"ת שומע בקולנו ואוזניו קשובות לקול תחנונינו, כמו דאיתא (ויקרא רבה לה:ג) שהש"ת ג"כ מקיים כל המצוות. וכדאיתא בשם הבעש"ט זצ"ל עה"פ 'ה' צלך'. ועל זה אנו מסיימין בברכת שופרות 'כי אתה שומע קול שופר ומאזנת תרועה', היינו הקול היוצא מעומק שבירת הלב, וחווים 'שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים'.

וסוף המזמור 'חל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות'. דאיתא במדרש (במדבר רבה יב:ג) שמשה רבינו נתקשה במחצית השקל, כי כל אשר לאיש יתן בעד נפשו, והיאך יוכל האדם ליתן כופר ופדיון נפשו בדבר קטן כזה, עד שהראה לו הקב"ה כזה יתנו, היינו שבאמת אין דעת האדם משגת חסדי ה' כמה שמיקל על האדם להמציא פדות לנפשו בדברים קלים, כמו שאמרו (ערכין טז:) אפילו פשט ידו בכיס ליטול וכו' ואפילו נהפכה חלוקו נחשב לתכלית יסורין לכפרת נפשו. וגם אפילו על אלו הפגמים שנאמר מפורש שאין להם תיקון ח"ו, עם כל זאת הרבה פדות והצלה לפניו יתברך, כמו שנאמר 'ואתן אדם תחתיו', ואמרו (ברכות סב:) 'אל תקרא אדם, אלא אדם' וכו'. דפסולת של יעקב יחולו על ראש עשו וכו', וביחוד בזמן עשרת ימי תשובה, דנגד כל פרט נפש ישראל, נמצא פרט כנגדו באומות העולם שיש לו ניצוץ משורש קדושתו המחיה אותו. וכשנפש ישראל מייחל וחוסה בהש"ת, נפדה נפשו מכל מיני פגמים שכו, ויחולו על היפך כמו שנאמר 'נתתי כלך מצרים' וכו', ועל זה מרמז הפסוק הזה 'חל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו'.

לע"נ הג"ר גרשון אברהם ב"ר ישראל משה ויזנפלד זצ"ל יא"צ כ"ה אלול

ותראה לפניך עקידה שעקד אברהם אבינו את יצחק. מקור הדבר הוא מלשון הקרא שאמר אברהם 'ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה'. וכן מצינו בלשון חז"ל (ירושלמי תענית פ"ב) 'רואין אפרו של יצחק צבור ע"ג המזבח'. וברש"י עה"פ (ויקרא כ"ו): 'וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק', כתב וז"ל: למה לא נאמרה זכירה ביצחק, אלא אפרו של יצחק נראה לפני צבור ומונה על המזבח, ע"כ, והוא מתורת כהנים. וצריך ביאור מאי נפק"מ אם הוא בזכירה או בראיה

^א דכתב המטה אפרים סי' תקפ"א סעיף ל"ח, שאין להשלים התענית משום דאין להכנס לחג כשהוא מעונה.

ועוד אפשר, דאפילו לפי דעת הראשונים שם שהכוונה שאכלו האגוזים בערב, אפשר לומר דאכלו את האגוזים כתושים למלאות בהם פת הבאה בכיסנין, וכשם שבתלו לגבי ברכה, כן בטלים לענין המנהג שלא לאכול אגוזים, וכל המנהג שלא לאכול אגוזים הוא רק באכילתם בעין, ולא בתערובת.

וגם אפשר לתרץ בזמן הגמרא היה הש"ץ מוציא הרבים ידי חובתם (ע' ר"ה לג.), משא"כ בה"ז שאין יוצאים מהש"ץ, וכל אחד מקיים ונשלמה פרים שפתינו, ולכן בזמן הגמרא ליכא חשש של כיחו וניעו, משא"כ בה"ז שכל אחד מתפלל, יש חשש של כיחו וניעו.

והנה עיקר מנהג זה הובא ברמ"א (סימן תקפ"ג סעיף ב') וז"ל: יש מדקדקים שלא לאכול אגוזים בר"ה, שאגוז בגמטריא חטא, ועוד שהם מרבים כיחה וניעה ומבטלים התפלה עכ"ל, וכן הוא במהר"ל. אבל מצאתי במחזור ישן (דפוס זולצבאך שנדפס שנת תקנ"ד) וכתוב שם במנהגי התקיעות וז"ל: יש נמנעים מלאכול אגוזים כדי שלא יבואו לידי נחרניאל (כיחה וניעה) ויסיח בשמיעת שופר, ומהר"ם לא מנע מלאכול, תשב"ץ עכ"ל. הרי דכל המנהג בזה הוא בר"ה דוקא שלא יסיח דעתו מהתקיעות, וא"כ לא שמענו מנהג הזה לאסור עד אחד הושענא רבא.

ואפשר לומר דהיה כתוב **בר"ה'**, ונתהפך בטעות דפוס, אות ר' אחר אות ה', ונדפס **בה"ר'**, במקום **בר"ה'**, ועפ"ז נשתרבה המנהג לא לאכול עד הושענא ר"י. (ש"ת רבי עקיבא יוסף או"ח ח"ב ס' שע"ט).

לע"נ הרה"ק ר' שמואל אברהם ב"ר אליעזר חיים רבינוביץ אדמו"ר ממעוזנו זצ"ל י"א צ"ד תשרי **ליל ראש השנה**. אמרו בברכות (דף יח:): מעשה בחסיד אחד שנתן דינר לעני בערב ר"ה בשני בצורת, והקניטתו אשתו והלך ולן בבית הקברות, ושמע שתי רוחות שמספרות זו לזו, אמרה חדא לחברתה: חברתי, בואי ונשוט

בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם. אמרה לה חברתה: איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים, אלא לכי את, ומה שאת שומעת אמרי לי. הלכה היא ושטה ובאה. ואמרה לה חברתה: חברתי, מה שמעת מאחורי הפרגוד. אמרה לה: שמעת, שכל הזורע ברביעה ראשונה ברד מלקה אותו. הלך הוא וזרע ברביעה שניה. של כל העולם כולו - לקה, שלו - לא לקה, ע"כ. ושמעתי להקשות, דהא אין ב"ד שלמעלה נכנסין לדין אא"כ קידשו בית דין שלמטה את החודש (ע' ר"ה ח:), והרי אין מקדשין את החודש בלילה, וא"כ הא אין דין כלל למעלה בליל ר"ה רק ביומו, ואיך שמעה בליל ר"ה גזירה שכל הזורע וכו', כך שמעתי להקשות, והיא קושיא חמורה.

ואני מוסיף עוד, דאמרו בב"ב (דף י:). בני אחתיה דרבין יוחנן בן זכאי חזא להו בחילמא דבעו למיחסר שבע מאה דינרי (ר' יוחנן ראה עליהם בחלום שנגזר עליהם להפסיד באותה שנה שבע מאה דינרי). ופירש"י שם לפי גירסת

¹ בש"ת יד יצחק (ח"א סי' ר"ח) כתב ג"כ דמייירי שעירבו אותו בתבשיל ולא אכלו את האגוז בעין, ומוסיף טעם בזה, דבתערובות ליכא לב' הטעמים שכתב הרמ"א, דאינו מרבה כיחה וניעה, וגם לא שייך הגימטריא של 'חטא'.

² רבינו מתירין רק לפי הטעם השני של כיחו וניעו, אבל לפי הטעם שיה גמטריא חטא לא תירץ כלום, ואולי אפשר דרבינו סובר דהטעם השני הוא העיקר.

³ בש"ת יד יצחק ה"ל כתב ג"כ שמונה זה שלא לאכול עד אחר הושענא, אין לו שורש וענף בפוסקים, מ"מ בלי ספק ישראל קדושים נהגו בהם איסור, ונשתרבה המנהג מפני שהושענא הוא ליל החותם, ולכן נוהגים משום שני הטעמים, משום כיחו וניעו, ומשום דזה גמטריא חטא, ע"ד. ובספר מחולת המתנים לתלמיד החת"ס סימן ו' כתב שרבו החת"ס לא היה נוהג מלאכול אגוזים רק בב' ימים דר"ה ותו לא.

⁴ כונת רבינו, דבכמה ספרים היה כתוב בהם ה"ר במקום ר"ה, ובספרים אחרים נכתב ללא טעות ר"ה, לכן חשבו שיש איסור מר"ה עד הושענא.

הב"ח דראה החלום במוצאי ר"ה. ונראה דטעם שרש"י פירש דזה היה במוצאי ר"ה, ולא בליל ר"ה, היינו משום דבליל ר"ה הא אין הדין כלל למעלה, ואי אפשר שהיה אז החלום שראה בחלומו שנגזר עליהם מלמעלה גזירת חסרון השבע מאה דינרי, ועל כרחך דהיה החלום רק במוצאי ר"ה, שהיה הדין כבר ביום ר"ה אחרי קידוש החודש, וראה בשינתו בליל מוצאי ר"ה בחלומו מה שנגזר כבר בדין ר"ה ביומו.

ואולם לשון הגמ' פ"ק דר"ה 'שלושה ספרים נפתחים בר"ה כו' צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר, משמע ג"כ לכאורה ד'אלתנר' בכניסת ליל ר"ה מתחיל הדין למעלה, זולת אם נפרש ד'שלושה ספרים נפתחים בר"ה' היינו ביומו, וצדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר (ביום, בעת) התפתחות הספרים לחיים, וצ"ע. (גליוני הש"ס שם).

שמע תשע תקיעות מתשעה בני אדם כאחד לא יצא. הגר"י ענגיל (ציונים לתורה כלל ל"ה) חקר בדבר

שהוזכר בו קדימה ואיחור שצריך שיוקדם דבר לדבר, אם בעינן דוקא להקדים דבר לחברו, או שלא יהיה מאוחר מחברו, ונפ"מ אם נעשו שני הדברים בבת אחת, דאז אל"ג דלא נעשה דבר אחד מאוחר מחברו, אבל ג"כ לא נעשה קודם חברו.

והנה אמרו בר"ה (דף לד:): שמע תשע תקיעות מתשעה בני אדם כאחד לא יצא. ונחלקו רש"י ותוס' שם מדוע לא יצא, דרש"י סובר דהיינו משום דתרי קלי לא מתשמעי. ואילו התוס' ס"ל דהחסרון הוא מחמת סדר התקיעות, ע"ש. וכתב הגר"י ענגיל, דנחלקו רש"י ותוס' בדבר שצריך לעשותו בזה אחר זה, אם עשאו בבת אחת פסול או לא, דרש"י שביאר שכל החסרון כאן כשתוקע לכולם בבת אחת הוא משום "תרי קלי לא מתשמעי" - חסרון היכא ששמען בבת אחת.

ואילו התוס' ס"ל ששם עשאן בבת אחת יש בזה חסרון של סדר התקיעות. וז"ל: התוס' ס"ל דבבת אחת לא חשיב קדימה ואיחור, ולכן בתרועה דבעינן פשוטה לפנייה ופשוטה לאחריה, לכן אם היו שלשות בבת אחת לא מהני, דאינו נחשב לא לפנייה ולא לאחריה, כיון שהיו כאחת. ואילו רש"י ס"ל דמהני שפיר גם בבת אחת דאף דבעינן פשוטה לפנייה ולאחריה, מ"מ אין זה ממעט בבת אחת, עכ"ל.

והוסיף עוד, שיתכן שאפי' אם נאמר שבעלמא ס"ל לתוס' דגם בבת אחת מהני, בכל אופן לענין תרועה לא מהני, והטעם, דכאן בתרועה בעינן פשוטה לפנייה ופשוטה לאחריה, ולכן כשעושה הכל בבת אחת, מ"מ, אם חשבינן לתקיעות כאילו נעשו לפני התרועה, אין כאן תקיעה לאחריה, ואם חשבינן את התקיעות כאילו נעשו אחר התרועה, אין כאן תקיעה לפנייה, ולחלוק בתקיעות עצמן שנעשו בבת אחת ולומר שתקיעה אחת חשובה כאילו

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרכת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח ויר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. וועט עס טוהן פאר אייער יצועה פרוואט, באמנות, קאנפידענעשל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין. באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט. אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבענקייט. מיט כוונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די נאמצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויזען פאר 2 זאכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין. ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא אויך דעם מהולדיגע אופן פון מכן דורות ישרים ווערט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן האר: **יביר תלב** (-אנצייגען זיין האר צו אידשיקייט), **שיומחך לב** (-לשמים לטובה), **ס'פוטעט די נאמצע מנעטע**, **והרא מלאים** (-וועסט זעהן וואנערט), **מיקען עס געבען פון מעשיר**.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים
dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

”מיין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער לערנעט מוסר. ער וויל ענדיגען א מסכתא

”מיין זון בעהט מיין זועע מיין אויף 5 מינוט, פאר סוף זמן קריאת שמע

”מיין יצחק האט אריינגעלייגט א פילטער

”איך האב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם נישט וויסענדיג וואס מיין בחור טוהט

”כאטב אנגעהויבען זעהן הצלחה מיט מייער קינדער נאכען מנדב זיין פאר מיין חברס קינד

ז אבל האבנ"ז (או"ח סימן שע"ט) כתב, דשני דברים שעושים בבת אחת חשיב כל אחד דעשה לאחר השני, וז"ל: העושה שני דברים בבת אחת, נחשב כל אחד כאילו עשהו לאחר השניה, ולכן המקדש שתי אחיות אינם מקודשות (קידושין נא:). דנחשב קידושי רחל כאלו היה אחר קידושי לאה, וכן גיטה וידה באין כאחת (חשיב דכל אחד בא אחר השני, לכן היכא דלא אמרינן הכלל של גיטה וידה באין כאחת, לא מהני, דחשיב ידה באה לאחר קבלת הגט) וכו'.

ובתמורה (דף ד) כשתרם ביכורים ותרומה בבת אחת עובר בעשה (ולכאן) קשה דכיון דחשיב כל אחד דעשה לאחר השני, א"כ נמצא דתרומה היא אחר ביכורים, וא"כ עשה כדקין, אך שם המצה להקדים הביכורים לחשיבותו, וכשהם בבת אחת אין כאן הקדמה. [דאה"נ דחשיב כל אחד דהוא לאחר השני, אבל לא חשיב דכל אחד הוא קודם להשני], עכ"ל. וע' בקובץ שעורים פסחים אות ר"ה, ומקדש דוד קדשים סימן ט' אות א'.

אגרת שניות לכבוד הרב העורך גליון מליצי יושר!

ראשית כל תודה על הדפסת מכתבי בפרשת כי תבוא, ועל הבהרת הדברים בנוגע הפירוש של תשובה ויוה"כ 'תולין' ויסורין ממרקין. והנה מה שהבאת פירוש מחודש מספר 'באר מים חיים', ד'תולין' היינו דמגין מיסורים, עיינתי שם וראיתי שכתב דכן פירש רש"י דתולה לו מן היסורים. וזה פלא גדול, דרש"י ביומא דף פו. שם לא פירש כלום על תיבת 'תולין'.

נא לענות
דב צבי לוי - ביתר

תגובת המערכת

נכון דרש"י שם על אתר (דף פו.) לא פירש כלום, אבל רש"י שם (דף פה: ד"ה אשם) כתב דאשם תלוי תולה לו להגן מן היסורים. וחזינן דהפי' של "תולה" הוא דמגין מן היסורים, וא"כ ה"ה בדף פו. הפירוש של 'תולין' הוא דמגין מן היסורים.

או דכוונת הבאר מים חיים הוא לרש"י בשבועות (דף ב. ד"ה תולה. וראה בתוס' יוה"כ שם דף פו. ד"ה ובמ"ש) דפי' כן הלשון "תולין" גבי חילול ה', דאם באו עליו קצת יסורין, תולין לו להגן שלא יבואו עליו עוד יסורין עד יום המיתה שיתכפר לו. והנה מלבד פירושו של באר מים חיים, ופירושו של האגרות משה בכונת הגמ' 'תולין', יש פירושים נוספים:

(א) באמת ליעקב לבעל התיבות (שבת לב.). כתב, דאיכא 'יסורי הערה', שבאים כדי לעורר לתשובה, ואיכא 'יסורי כפרה', שבאים למרק העונות, ו'תולין' היינו שניצל מיסורי הערה, דכיון דכבר שב בלי היסורים, אבל עדיין צריך 'יסורי כפרה' למרק עונותיו.

(ב) בדברי ירמיהו (פ"א תשובה ה"ד) כתב, ד'תולין' היינו דספק הוא אם יעמוד בתשובתו או שיחזור לסורו, דכל זמן דלא באו עליו יסורין עדיין ספק הוא אם לא יחטוא עוד, ולזה צריך יסורים שלא יחזור לסורו.

(ג) בבית אלקים (שער התשובה פ"ב ד"ה ואומר כי הוא), ור"י מלוניל (יומא פו.) כתבו, ד'תולין' היינו דהתשובה מועילה שלא ימות.

(ד) בשו"ת מהר"ם מרוטנברג (ח"ד דפוס פראג סימן אלף כ"ג, וכ"כ באורחות צדיקים שער התשובה ד"ה חילול ה') כתבו דעל חייבי כריתות ומיתות ב"ד, תשובה ויוה"כ מכפרים מחצה, ויסורים מכפרים מחצה, ע"ש. ולפי"ז יש לפרש 'תולין' דמכפר מחצה.

(ה) הפלא יועץ (יעלו חסידים עמוד ל"א) כתב, דעל כל עבירה איכא שני עונשים. (1) לנקום נקם משום דעבר אמימרא דרחמנא, ומעונש זה נפטר תיכף כשישוב. (2) לכבס ולטהר את אשר טינף נפשו ואת אשר פגם בעולמות העליונים, ובחייבי כריתות לא נפטר מעונש הזה ע"י תשובה ויוה"כ, רק צריך יסורים לכבס נפשו, עכ"ד. ולפי"ז יש לפרש 'תולין' דמכפר רק על מה דעבר אמימרא דרחמנא, ולא מכפר על מה דטינף נפשו.

עשאה לפני ותקיעה אחת חשובה כאילו עשאה לאחריה, זה לא מסתבר לתוס', (אף שברש"י על כרחק צריך לומר כן, שהיכא שנעשה הכל בבת אחת, אפשר לסדר לכל תקיעה ותרועה במקומה, ויש כאן פשוטה לפני ופשוטה לאחריה).

וז"ל: ואולם י"ל דגם התוס' יודו בעלמא בב' דברים על דרך משל כגון שצריך להיות ראובן קודם לשמעון, והיו בבת אחת, דמהני, דגם בבת אחת נחשב כאילו היה ראובן קודם לשמעון. ורק כאן דצריך פשוטה לפני ולפשוטה לאחר', לכן אי אפשר לשלשתן בבת אחת שיועיל, דממ"נ, אם נחשבת התרועה מאוחרת אל התקיעה האחת, ויש פשוטה לפני, א"כ הרי היא מאוחרת ג"כ אל התקיעה האחרת, ואין שם פשוטה לאחריה. ואם היא מוקדמת אל האחת, היא ג"כ מוקדמת אל האחרת, ואין פשוטה לפני. ושנחשוב אותה לאחת מוקדמת ולאחת מאוחרת, מאי אולמיה דהאי מהאי, ומדוע תיחשב לזו מוקדמת ולזו מאוחרת, ולכן ממ"נ הרי חסר כאן תקיעה אחת, או שלפניה או שלאחריה.

לרפואת ר.מ.ב.ע.י.ה.

כי ה' עליון נורא מלך גדול על כל הארץ. 'נורא' הוא למלאכים ולצדיקים גמורים, דמדקדק עמם כחוט השערה, כדכתיב 'נורא אלקים ממקדשיך', ודרשו רז"ל (זבחים קטו:): אל תקרי ממקדשיך, אלא ממקדשיך. וממשיך הכתוב 'מלך גדול על כל הארץ', דידוע ד'גדול' הוא מדת החסד, 'על כל הארץ', דבני אדם פשוטים ושפלים בהם מתנהג הקב"ה במדת החסד. 'דבר', היינו ינהג לעונש עמים תחתינו', דהעונש שעתיד לבוא עלינו ח"ו, יתן הקב"ה על העמים, כדכתיב (ישעיה מ"ג) 'ואתן אדם תחתיו', ודרשו רז"ל (ברכות סב:): אל תקרי 'אדם', אלא 'אדם', ולא רק אדם שהרעו לנו בפועל

ברציחה, אך גם 'ולאומים', היינו המאושרים שבהם, שלפנים דורשים ליתן זכות לבני ישראל, גם אותם 'דבר תחתינו', 'תחת' היינו בשביל 'רגלינו', שהרגילו אותנו לעבירות החמורות, כדכתיב 'יתערבו בגוים וילמדו מעשיהם'. וכידוע בתולדות בני ישראל דבארצות שנתנו לבני ישראל שיווי הזכויות, ירדו ממצבם היהודי יותר מבארצות שהיו נכנעים.

אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון. 'יודעי' היינו מחברים, 'תרועה' היינו השבר, כדכתיב 'תרועם בשבט ברזל', דבר"ה מחמת אימת הדין, משברים בני ישראל לבבם. אבל לפי שמפאת שבירת לבם יכולים ח"ו ליפול בעצבות ויאוש, שאין מזה שום תועלת לעבודת ה'. על זה אמר דוד המלך, שבני ישראל מרפאים ומחברים הלבבות הנשברות, ואינם מסתפקים בחרטה

על לשעבר, כי אם גם מקבלים על עצמם להבא להטיב מעשיהם, ועיד"ז נעשה למעלה תענוג גדול ונחת רוח לפניו יתברך, ומהעונות נעשה זכויות, ואז נתעורר הו"ה רחמים גמורים 'באור פניך יהלכון'.

לזכות דבורה רחל בת חיה הינדא להצלחה בכ"ע

עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר. אמרו בר"ה (דף טז.): אמרו לפני מלכויות זכרונות ושופרות, מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרוכם לפני, ובמה בשופר, ע"כ. והכוונה הוא, דרק אחר שתקבלו עליכם עול מלכות שמים, אז יעלה זכרוכם לפני הקב"ה לטובה ע"י השופר.

והנה מבואר בגמ' דאמירת שופרות הוא כדי שיעלה 'זכרוניכם' לטובה. אבל בתוספתא (פ"א ר"ה ה"א) הגירסא כך: 'אמרו לפני שופרות כדי שתעלה תפלתכם בתרועה'. והיינו דאמירת שופרות בא כדי שתעלה התפילה לפני הקב"ה בשופר.

והנה בפסיקתא אמרו: בשעה שהקב"ה עולה ויושב, על כסא דין הוא עולה, וכשישראל תוקעין בשופר, הקב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, שנאמר 'ה' בקול שופר', ע"כ. והיינו דמפרש הכתוב 'עלה אלקים בתרועה', דהכוונה דבשעה שהקב"ה עולה ויושב, על כסא דין הוא עולה, ד'אלקים' מושגו מנהיג ודיין, כמו 'נקרב בעל הבית אל האלהים', והיינו בתחילה הקב"ה עולה ויושב בבחינת דיין על כסא דין. אבל כשישראל תוקעין בשופר, הקב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, שנאמר 'ה' בקול שופר', כלומר 'ה' בקול שופר', בזכות השופר הוא מבין אל מעשיהם במדת שמו הו"ה,

שהוראתו שהוא הוא המהווה את העולם, ויען שהוא הבורא המהווה את כל הוויית העולם, הוא חס על מעשי ידיו ומרחם על הבריות כרחם אב על בנים. ודברי הפסיקתא האלה מתאימים לדברי התוספתא, דאמירת שופרות בא כדי שתעלה התפילה לפני הקב"ה בשופר, דתפילה הוא בקשת רחמים, וע"י השופר הקב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים. ולכן תקנו שהתקיעות תהיינה על סדר התפילה.

ואשרי האיש שמחזיק את עצמו תמיד שהוא בן לאביו שבשמים ותולה בטחונו בו, כקטן התולה את בטחונו באביו ואמו, וכל צרכיו הוא דורש ומבקש מהם, ומפני מעלת יחוסו שהוא בן לאביו שבשמים, הוא הולך ומשפר תמיד את מעשיו ומזכך את מחשבתו מכל מחשבת פגול.

הוצאת מורשת הגר"ח

כרך ט"ו מסדרת

חידושי רבינו חיים הלוי

על חרותם

עם מורשת הגר"ח

כרך שני

כרך חידושי

כולל מובאות ציונים, עיונים, כותרות, מסורות ומילואים

מחזרה מושקעת ומורחבת

בכרך זה מופיע:

• הלכות חמין ומצת • נדרים • שמיטה וזבל • ביאת משיח • תמידים ומספר

כרך שלישי - נמצא בשלבי עריכה

כמו כן מופיע: הדפסה שניה כרך הראשון שנתקבל בחיבת יתירה בעולם הנצורה כולל הלכות: • תפילין • שבת • יום וחי'צה • מאכלות אסורות • תרומות • קריבן • מסע • מקילה

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות
הנחה ראשית באי"ץ: ספריות - אדום גיטלר • בחו"ל: עם הספר - ליעוץ
מבז מורשת הגר"ח • moreshet@netvision.net.il

בשורה טובה

שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר
חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על מסכת חלה
במהדורה מפוארת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות
הנחה ראשית: עם הספר - ר' בנימין לעווין
והרב יצחק מיטניק שליט"א 347-322-0000

בראש השנה כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון שנאמר היוצר יחד לבם. פי', כבני מרון היינו כצאן, דתרגום 'כבשים', הוא 'אמרנא'. וענינו שמחשבים את בני אדם ודנים עליהם במרומים בבריאות ובחלאים בחיים ובמות וזולתם מעניני האדם.

שנאמר היוצר יחד לבם. וסופו דקרא 'המבין אל כל מעשיהם. כלומר: הוא אשר יצר את לבות האנשים, וכל הנסתרות שבמחשבות לבביהם הוא יודע, הוא 'המבין אל כל מעשיהם', מבין אל מעשיהם הרעים אם הם בזדון או בשגגה, ומבין אל מעשיהם הטובים אם הם בכוונה רצויה, או מתוך כוונה זרה.

לכות מ.ב.פ.ר. להצלחה בכ"ע

נשמות מתגלים אצל הצדיקים. זקני רבי נחמיה חשין זצ"ל למד קבלה מהגה"ק המקובל האלקי מורינו הרב רבי מאיר שווארץ הפרודיצר רב זצוק"ל, שבחון לארץ היה הוא האדמו"ר מזוולוב, ובא"י עזב האדמו"רות, והיה נקרא ה'פרודיצר רב', והיה בעל מופת גדול, והיה מפיץ תורת הנסתר לתלמידים, וזקני מורינו רבי נחמיה חשין למד אצלו זוהר הק' וסידור כוונת הרש"ש ז"ל, וגם בנו הגאון דודי רבי בנימין זאב חשין זצ"ל למה אצל הפרודיצר זצ"ל

וסיפר זקני ר' נחמיה זצ"ל, שבירושלים היה יהודי מפורסם גבאי צדקה ונהרג בתאונת דרכים, שאוטובוס דרס אותו, והפרודיצר רב זצ"ל בשנותיו אחרונות שהיה זקן מופלג, כבר לא יצא להתפלל בבית הכנסת, והיה מתפלל בביתו, וכשנהרג הגבאי צדקה שהוא היה מקורב אצלו, לא סיפרו לו מזה האסון, ואחרי כמה שנים פתאום הפרודיצר רב מתחיל לומר לבני ביתו ולנכדו הרה"צ רבי אורי אבריצר שהיה גר אצלו, שהנה האדם הזה בא אצלו כדי לבקש תיקון, ועד עכשיו לא ידע שנמצא בעולם האמת, והנפטר אמר להפרודיצר רב מה הסיבה שנהרג. [זקני הגה"צ רבי נחמיה לא רצה לומר מי הנפטר כדי שלא לפגוע בשמו הטוב]. והנה חתנו של הנפטר היה אחד מאדמו"רים החשובים בירושלים, ואז קרא הפרודיצר רב לחתנו האדמו"ר שיבוא אצלו, ואמר לו הסיבה מדוע חותנו נהרג. וכבר סידר תיקון לנשמתו.

ונכדו של הפרודיצר רב זצ"ל הרה"ג החו"ב וכו' רבי חיים שמחה גינבורג שליט"א סיפר לי, שפעם אצל זקנו הפרודיצר רב זצ"ל, קרה שדודו הה"צ רבי אורי אבריצר זצ"ל פתאום שומע מחדרו של זקנו, קולו של זקנו הפרודיצר רב, וגם עוד קול של עוד אחד שנמצא באותו חדר, והבית היה סגור, ואף אחד לא נראה נכנס ויוצא, ושאל לזקני מה זה הקול ששמעת, והשיב לו הפרודיצר רב: 'לא ראית? רבי מוטי סופר היה כאן'. והנה ר' מוטי סופר כבר היה נפטר מלפני כמה שנים, היה סופר מפורסם ואדם חשוב הרה"ח רבי מרדכי סופר זצ"ל.

מאמר מספר צפנת פענח להרה"ק מופת הדור רבי אליהו גריידיץ זי"ע שכתב דמסוגל ללמוד מאמר זה להפוך מזלו לטובה.

וז"ל: במאמר זה, טוב לכיין אם מזלו קשה, שירחם ה' ויעמוד כוכבו למקום אור.

[המשך משבוע העבר] (אות ו'): וזה שאמר הטייעא 'תא ואחוי לך היכי דנשקי ארעא ורקיע אהדדי', דבזה הראה לו דבר נפלא, באשר שה'איתר' לאו בכל המקומות שוה בגובה, יש הרבה ויש מעט, הכל כפי שומן ולחות האדמה, ואשר בשביל זה אפשר לפעמים להנשר, או להפלוטבאלנין (כדורים פורחים), להגביה הרבה, ולפעמים לא, כי זה תלוי במקום סביב הארץ, [כי רק במקום דה'איתר' הוא גבוה הרבה מן הארץ, אז אפשר להנשר להגביה עצמו הרבה].

ורבה בר בר חנה ידע שבסמוך לשם שהוא עמד, יש מקום שה'איתר' נמוך ביותר, ואפשר בקל לעלות לשם, והיה כאשר הלך במקום כלות ה'איתר', והתחלת אויר הרקיע, אז 'אזלי וחזיא דעביד כוי כוי' (כך הגירסא בעין יעקב). [והיינו דראה דבגלגל השמים יש חלונות]. והענין הוא שיש ללמוד מזה דכמו שיש איים בהים, כך יש באויר יסוד המים, והם מקומות שהם מגושם וחלל בו להניח בו דבר. וכמו שיסוד ההוא מקיף הארץ, כך מקיפין אלו האיים עמהן. וסיפר, כשראה זאת, הניח סלתיה בכוותא אחת [והיינו באחד האיים שבאויר], והעמיד עצמו להתפלל, וחשב שאחר התפילה שוב יקח הסל, שהרי בשעת התפילה אסור לאחוז דבר בידו (ש"ע סי' צ"ז), ולא רצה להניח הסל על ההר מקום עמידתו, כי יותר היה ניח לו להניח בגובה מעט, שמצא שם באויר מקום להניח שם הסל. וכאשר לא מצא הסל למחר, תמה מה זאת, 'וכי איכא גנבי הכא', אמר לי הטייעא, דעתה הא אנן בקצה הארץ, ומעתה שוב האויר דשם מתגלגל עם כל הגלגלי הרקיע, וברגע כמימרא נתחלף מדוכתיה, אבל רק כ"ד שעות יהיה נעלם, והדר יבוא במקום זה עצמו, שתמהר לקחתו, לכן אמר 'נטר עד למחר כי השתא ומשכחת לה'.

ואגב אכתוב עוד, לבל יקשה איך אפשר שיבוא הגלגל בכל יום לאותו מקום שהיה אתמול, וכמו שאמר הטייעא 'נטר עד למחר כי השתא ומשכחת לה', והלא כלל בידינו שמזלות בני אדם שנסתנה, הוא מגלגל החוזר בעולם, ואילו בא בכל יום למקומו, אין מקום לזה, [כי אז נמצא דהמזל נשאר באותו מקום לעולם]. ואומר: וכי קושיא זו הוא על דברי? הלא כן מבואר בפסחים שם מחכמי האומות, וגם חכמי ישראל לא פליגי על זה, וכן הוא שותא בפי חכמי הש"ס כדאיתא בשבת (דף קנא). וסמכו על הקרא 'כי בגלגל הדבר הזה', גלגל שחוזר הוא בעולם, אם הוא לא בא, בנו בא, ואם בנו לא בא, בן בנו בא, ע"כ. א"כ אין הקושיא עלי. [המשך בשבוע הבא].